

Colegiul Național „Liviu Rebreanu”
Bistrița
Str. B-dul Republicii Nr. 8 Cod 420057
Tel./Fax: 0263-231.112
Web: www.cnlr.ro, e-mail: rebreanu@cnlr.ro

Nr. 1425/22.05.2018

Aprobat
Director,
prof. Susana Gălățan
L.S.

CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ

2018

CUPRINS

PREAMBUL	3
CAPITOLUL I - Dispoziții generale	3
CAPITOLUL II - Valori, principii, norme etice de conduită	4
CAPITOLUL III - Comisia de etică	8
CAPITOLUL IV - Drepturi și răspunderi în relație cu Codul	11
CAPITOLUL V - Dispoziții finale	12
ANEXA - Definiții	14

PREAMBUL

Codul de etică și deontologie profesională reprezintă un cadru de formalizare a unor reguli consensuale între membrii comunității educaționale a Colegiului Național „Liviu Rebreanu” din Bistrița (denumit în continuare CNRL) privitoare la modul de a acționa în același spațiu social, pentru a conferi acestuia un spor de autoritate, responsabilitate și corectitudine în interiorul unității ca și în relațiile sale externe. Parte integrantă a mecanismelor de asigurare a calității instituționale, Codul de etică și deontologie profesională are menirea de a contribui la îmbunătățirea continuă a procesului de formare și dezvoltare profesională, morală și civică, la punerea în act a unor valori, atitudini și comportamente exemplare, în temeiul responsabilității și integrității. Furnizând un model de conduită, Codul este un contract moral între membrii colectivului CNLR, a cărui imagine și coeziune le menține prin angajarea profesionalismului, responsabilității, a aprecierii, devotamentului, corectitudinii, imparțialității conduitei și comunicării profesionale după reguli corecte. De asemenea, Codul funcționează ca și contract moral, ca un document cu funcție de ghid în desfășurarea relațiilor moral-profesionale între diferitele categorii de personal din cadrul CNLR, în raporturile acestora cu părinții/ responsabilii legali, elevii, comunitatea locală cât și ca un sistem de standarde de conduită capabile să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională, managerială și administrativă.

La interferența dintre morală și drept, Codul de etică și deontologie profesională este un instrument de orientare, de intervenție ameliorativă, de evaluare a moralității acțiunilor membrilor colectivului CNLR, pe baza unor standarde etico-morale generale „bune pentru fiecare, dar și pentru societate”, conciliind: drepturile și răspunderile, concurența și cooperarea, autonomia și solidaritatea, asumarea regulilor generale și liberul-arbitru, responsabilitatea și ordinea instituțională, în scopul de a proteja atât libertatea și demnitatea persoanei, cât și binele public. Expresie a pozițiilor etice definitorii pentru ceea ce este permis sau nu, Codul desfășoară un ansamblu de drepturi și obligații ce decurg din valori și principii civice fundamentale, aplicabile cu flexibilitate în situații concrete.

Scopul Codului de etică și deontologie profesională este consolidarea și promovarea unei culturi profesionale adecvate, de a susține și dezvolta continuu raporturile de cooperare, sprijin și respect reciproc, colegialitate, politețe, încredere, transparență, solidaritate care există în interiorul acestei instituții de învățământ, pentru a facilita creșterea calității activității didactice și de educație, a performanțelor profesionale, a climatului și condițiilor de muncă.

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

Art.1. (1) Prezentul Cod de Etică și Deontologie Profesională (denumit în continuare Cod) este elaborat în conformitate cu prevederile Constituției României, ale legislației în domeniul educației și al muncii, ale prevederilor Legii Educației Naționale nr.1/2011 și ale art. 10 și art. 16 din ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5550/ 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar, cu respectarea drepturilor individuale fundamentale, dar și cu cerințele exercitării responsabilităților/ răspunderilor personale.

(2) Codul CNLR Bistrița reprezintă un contract moral încheiat între unitatea de învățământ și personalul acesteia și însușește idealurile, principiile și normele morale pe care aceștia consimt să le respecte, precum și modalitățile și instrumentele de realizare a acestora.

(3) Principiile conținute în Codul de etică urmăresc protejarea valorilor morale fundamentale: libertatea profesională, dreptatea și echitatea, egalitatea de șanse și de tratament, nondiscriminarea, adevărul, binele public, meritul, onestitatea și corectitudinea intelectuală, transparența, respectul, toleranța, politețea.

(4) Codul de etică nu exclude și nu înlocuiește drepturile și obligațiile legale ce revin personalului CNLR.

(5) Administrarea și aplicarea codului de etică este atributul Comisiei de etică care analizează și rezolvă situațiile care pot apărea în atitudinea și comportamentul membrilor colectivului din CNLR și/sau în relațiile dintre aceștia.

(6) Codul de etică este adus la cunoștința membrilor colectivului prin prezentare publică în cadrul instituțional, prin consultarea exemplarului existent la secretariatul unității și în cadrul fiecărei comisii/colectiv metodic ca și prin publicarea pe site-ul CNLR (www.cnlr.ro)

Art. 2. (1) Codul este aplicabil întregului personal încadrat al CNLR care îndeplinește funcția de personal didactic/cadru didactic, personal didactic auxiliar, personal didactic asociat, personal nedidactic, personalului cu funcții de conducere, de îndrumare, de control și sprijin precum și persoanelor externe care desfășoară sau participă la activități în spațiile CNLR.

(2) Orice persoană care desfășoară activitatea în cadrul CNLR are responsabilitatea morală și profesională de a cunoaște, de a respecta și de a aplica prevederile prezentului Cod.

Art. 3. Respectarea prevederilor prezentului Cod reprezintă o garanție a creșterii calității activității și prestigiului CNLR, scop posibil de atins prin intermediul următoarelor obiective:

- a) asigurarea disciplinei și a calității muncii desfășurate;
- b) cunoașterea, însușirea și respectarea reglementărilor și procedurilor instituționale;
- c) menținerea unui grad înalt de profesionalism și deontologie în exercitarea atribuțiilor și funcțiilor specifice profesiei;
- d) ameliorarea calitativă a relațiilor dintre actorii educaționali și păstrarea unui climat optim de muncă;
- e) creșterea gradului de coeziune a colectivului, la toate nivelurile și în toate compartimentele;
- f) însușirea, promovarea și manifestarea unor valori și principii aplicabile în mediul școlar și în spațiul social;
- g) armonizarea interesului individual cu cel colectiv;
- h) depășirea și/sau soluționarea stărilor tensionate; prevenirea și rezolvarea conflictelor etice (personale, materiale, de rol, în interiorul instituției ca și în cadrul colaborărilor externe);
- i) descurajarea/ evitarea/ reducerea/ eliminarea practicilor și comportamentelor inadecvate și/sau imorale și respingerea conduitelor inadecvate ce pot apărea în mediul educațional;
- j) prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism, înșelăciune;
- k) protecția față de abuzuri, precum și față de acțiuni de denigrare, calomnie, răzbunare;
- l) respectarea valorilor și culturii organizaționale specifice viziunii, misiunii și valorilor etice ale CNLR și sancționarea abaterilor de la acestea;
- m) manifestarea responsabilă prin asumarea conținutului prezentului cod.

CAPITOLUL II. VALORI, PRINCIPII, NORME ETICE DE CONDUITĂ

Art. 4. (1) Personalul CNLR se preocupă să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele **valori și principii**:

- a) competență profesională;
- b) integritate morală și profesională;
- c) cultură organizațională;
- d) imparțialitate, liber arbitru și obiectivitate;
- e) responsabilitate morală, socială și profesională;
- f) confidențialitate;
- g) transparența informațiilor de interes public;
- h) accesul liber și egal la resurse materiale și servicii;
- i) activitate în interesul și binele public;
- j) respectarea legislației generale și a celei specifice domeniului;
- k) autonomie personală;

- l) onestitate și corectitudine intelectuală;
 - m) respect, toleranță și nondiscriminare;
 - n) autoexigență și profesionalism în exercitarea profesiei;
 - o) spiritul de echipă;
 - p) interes și responsabilitate în raport cu propria formare și dezvoltare profesională.
- (2) Promovarea valorilor, principiilor și normelor etice se face individual și în echipă, prin inițiativă, atitudini și comportamente pozitive, cu impact benefic asupra rezultatelor profesionale individuale și de grup, a prestigiului și imaginii publice a CNLR.

Art. 5. (1) Normele etice sunt reguli de conduită personală, profesională și civică. Normele etice se aplică la locul de muncă și în relație cu atribuțiile profesionale, fiind rezultatul interacțiunilor naturale între membrii colectivului, al exigențelor instituționale precum și al prevederilor legislative. Normele etice păstrează un caracter deschis, dinamic fiind revizuibile atunci când situația concretă o cere.

(2) Normele etice funcționează în relația personalului CNLR cu principalii beneficiari ai educației – elevii de la toate secțiile, ciclurile și nivelurile de învățământ, cu părinții/ reprezentanții legali ai elevilor, în raporturile colegiale/ interpersonale, cu comunitatea locală precum și din perspectiva exercițiului managerial de conducere, control, îndrumare și sprijin.

Art. 6.(1) În vederea asigurării unui învățământ de calitate și a unor condiții de muncă optime, normele de conduită **în relațiile cu elevii** au în vedere:

a). Ocrotirea sănătății și integrității fizice, psihice și morale a elevilor prin:

- supravegherea permanentă a acestora pe tot parcursul activităților în școală, cât și în cadrul celor organizate de unitatea de învățământ în afara acesteia, în vederea asigurării depline a securității tuturor celor implicați în aceste acțiuni;
- interzicerea agresiunilor fizice și tratamentelor umilitoare, sub orice formă;
- asigurarea protecției fiecărui elev, prin denunțarea către organismele competente a formelor de violență fizică exercitate asupra acestora, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;
- excluderea oricăror forme de abuz sexual, emoțional sau spiritual;
- interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu elevii, inclusiv a celor consensuale;
- prevenirea/ limitarea/ evitarea fenomenului de bullying ca și a manifestărilor de agresiune și violență între elevi;
- respectarea demnității și personalității fiecărui elev, indiferent de rasă, culoare, gen, limbă, religie, opinie, naționalitate, apartenență etnică sau origine socială, de situația materială, de gradul și tipul unei deficiențe, de statutul la naștere sau de statutul dobândit, de dificultăți de formare și dezvoltare sau de alt tip ale copilului, părinților/ reprezentanților legali ai acestuia sau de orice altă distincție;
- asigurarea echilibrului socio-afectiv;
- protejarea imaginii sale publice și a vieții sale intime, private și familiale;
- interzicerea, ca factori nocivi asupra stării de sănătate, a fumatului, consumului de băuturi alcoolice și de substanțe interzise în spațiile de învățământ sau în cele aferente unor activități extrașcolare;
- colaborarea cu părinții/ reprezentanții legali ai elevilor în legătură cu eventuale atitudini și deviații atitudinal-comportamentale ale acestora manifestate în pauze și/sau în timpul activităților școlare;
- prelucrarea normelor de conduită preventivă și a normelor de tehnica sănătății și securității în muncă (NTSSM) în orele de sport/ activități sportive, în sălile de clasă, cabinete, laboratoare, cantină, internat, în parcul didactic;
- asigurarea securității accesului în unitatea de învățământ, a condițiilor și climatului de muncă corespunzător (curățenie, căldură, facilități și acces pentru elevii cu dizabilități fizice, servicii medicale, consiliere psiho-pedagogică);

- în constatarea încălcării, de orice natură a drepturilor copilului, persoanele pot îndeplini rolul de *senzori* (observă schimbări în comportamentul copilului sau tulburări de dezvoltare a acestuia), *raportori* (constată că părinții/ reprezentanții legali nu iau măsurile necesare, că apare o situație de risc), *actori* (persoane desemnate în mod oficial cu atribuții și care au obligația să intervină cu măsurile prevăzute de lege), *susținători* (toate persoanele, organizațiile sau instituțiile care sprijină copiii și familiile aflate în situații de risc).
 - b). Interzicerea implicării elevilor în activități de partizanat politic și de prozelitism religios ori de altă natură, în activități antisociale care contravin legislației naționale și internaționale și unei conduite morale, în cadrul unității de învățământ sau în afara acestuia.
 - c). Excluderea din relațiile cu elevii a oricărei forme de discriminare, asigurarea egalității de șanse și de tratament, promovarea principiilor educației incluzive.
 - d). Recunoașterea meritului personal al fiecărui elev.
- (2) În activitatea și conduita profesională, personalul didactic manifestă în relația cu elevii:
- profesionalism și responsabilitate în vederea atingerii standardelor de performanță prevăzute de legislația în vigoare;
 - principialitate și respect;
 - valorizarea potențialului intelectual, al aptitudinilor și talentelor proprii fiecărui elev;
 - egalitate de șanse, corectitudine și tratament nediscriminatoriu;
 - respectarea principiilor docimologice;
 - interes pentru activități remediale și de sprijin;
 - disponibilitate pentru soluționarea problemelor de învățare și educative întâmpinate de elevi;
 - informare corectă asupra performanțelor școlare și a stării disciplinare;
 - consiliere și sprijin pentru orientarea școlară și profesională/ privind cariera elevilor.
- (3) Pentru întregul personal al CNLR, în particular pentru personalul didactic, sunt interzise orice fel de activități care generează favoritism și corupție, respectiv:
- fraudarea examenelor de orice tip contra bani, obiecte, servicii, avantaje etc;
 - solicitarea unor sume de bani sau cadouri în vederea obținerii de către elevi a unor rezultate școlare incorecte sau pentru accesul la bunuri și servicii educaționale gratuite;
 - traficul de influență și favoritismul în procesul de instruire și evaluare;
 - colectarea de fonduri de la elevi sau de la părinții/ reprezentanții legali ai acestora pentru cadouri sau pentru protocolul destinat cadrelor didactice antrenate în organizarea și desfășurarea unor activități de evaluare (examene și evaluări naționale, olimpiade și concursuri școlare etc.); sunt permise, cu respectarea procedurilor interne și a legislației în vigoare, numai acțiuni de colectare/ obținere de fonduri în scopuri umanitare;
 - interzicerea meditațiilor cu proprii elevi, contra unor avantaje materiale.

Art.7. În relația cu părinții/ reprezentanții legali se vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

- (1) Personalul didactic se va preocupa de:
- a) acordarea de consultanță în educarea propriilor copii și susținerea rolului parental;
 - b) stabilirea unei relații de încredere mutuală, a unei comunicări deschise și accesibile;
 - c) receptivitatea și disponibilitatea pentru rezolvarea problemelor educative enunțate de către părinți/ reprezentanți legali, în limitele competențelor proprii și al cadrului legislativ;
 - d) informarea, prin mijloace diverse (verbal, corespondență în format letric și prin medii virtuale), despre toate aspectele activității și conduitei elevilor prin furnizarea explicațiilor necesare înțelegerii și aprecierii conținutului serviciilor educative;
 - e) informarea, prin mijloace diverse, despre evoluția activității școlare și stării disciplinare, evitând tendințele de prezentare parțială sau cu tentă subiectivă;
 - f) respectarea confidențialității datelor furnizate și a dreptului la intimitate individuală și familială;
 - g) consilierea privind alternativele de formare și dezvoltare optimă a copiilor lor, din perspectiva expertizei psihopedagogice și a respectării interesului superior al copilului;

(2) Personalul didactic auxiliar și cel nedidactic va asigura serviciile specifice solicitate de către părinți/ reprezentanți legali în condiții de calitate, corectitudine, legalitate, operativitate și în mod nediscriminatoriu.

(3) În nicio împrejurare și sub nicio formă nu se vor solicita dobândirea/ primirea de bunuri materiale, servicii, avantaje sau sume de bani pentru serviciile oferite de către toate categoriile de personal al CNLR.

Art. 8. În relațiile colegiale/ interpersonale, personalul CNLR va respecta, promova și aplica următoarele norme de conduită:

- a) respectul, onestitatea, solidaritatea, cooperarea, corectitudinea, toleranța, sprijinul reciproc, confidențialitatea, competiția loială, evitarea denigrării și a abuzului de autoritate;
- b) interzicerea fraudei intelectuale și a plagiatului;
- c) respectarea demnității personale și profesionale a tuturor angajaților, indiferent de poziția, postul și funcția ocupată în cadrul CNLR;
- d) evitarea lezării libertății de opinie, vizând convingerile politice, religioase sau de altă natură;
- e) evitarea practicării oricărei forme de discriminare în relațiile cu toate categoriile de personal;
- f) interzicerea solicitării de servicii personale sau foloase necuvenite de orice tip de la colegi care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare;
- g) realizarea evaluării competenței profesionale prin utilizarea de criterii care au în vedere performanța și rezultatele profesionale;
- h) încurajarea diseminării cunoștințelor profesionale, în vederea atingerii unor standarde superioare de calitate în activitatea didactică;
- i) evitarea afectării, prin afirmații, aprecieri sau acțiuni, a imaginii profesionale și/sau socială a oricărui membru al colectivului, cu excepția situațiilor prevăzute și formalizate de actele normative în vigoare (evaluările anuale, comisia de disciplină etc.);
- j) asigurarea unei informări și comunicări corecte prin accesul la informațiile care interesează pe membrii colectivului, pe posibili candidați la posturi și funcții vacante, instituțiile cu care unitatea de învățământ colaborează și publicul larg;
- k) facilitarea egalității de șanse, precum și asigurarea accesului echitabil la resursele școlare și ale sistemului de învățământ;
- l) reacția publică - prin drept la replică, discurs public, întrunire etc. -, atunci când o anumită situație creată de către membrii comunității educaționale sau de către oricine altcineva din afara acesteia afectează imaginea instituției, a sistemului de învățământ, a oricărei persoane membră a colectivului CNLR.

Art. 9. Persoanele care îndeplinesc funcții de conducere, de îndrumare și control sau care sunt membri în structuri de conducere, vor respecta și aplica următoarele norme de conduită managerială:

- a) îndeplinirea atribuțiilor manageriale în mod competent, obiectiv, corect și transparent, în interesul colectiv și al binelui public;
- b) informarea periodică a personalului, folosind modalități diverse (inclusiv site-ul CNLR), asupra stării învățământului, a performanțelor, a modului de gestiune a resurselor specifice, a măsurilor adoptate pentru ameliorarea activității;
- c) asigurarea transparenței deciziilor și a activității, cu respectarea legislației în vigoare;
- d) practicarea unui management eficient al resurselor umane, materiale, financiare, informaționale, de timp;
- e) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- f) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- g) evaluarea corectă a tuturor categoriilor de personal conform prevederilor din fișa postului;

- h) selectarea personalului didactic, personalului didactic auxiliar și nedidactic pe criterii de competență, cu respectarea metodologiilor și a legislației în vigoare;
- i) interzicerea oricărei forme de constrângere ilegală și/sau ilegitimă, din perspectiva funcției deținute, a abuzului de putere și a excesului de autoritate;
- j) interzicerea oricărei forme de hărțuire a personalului, indiferent de genul, statutul și funcția persoanei hărțuitoare;
- k) adoptă măsuri în domeniul educației și informației în vederea prevenirii și combaterii manifestărilor rasiste, xenofobe, antisemite, intolerante, pentru sensibilizarea asupra bogăției pe care diversitatea culturală o aduce societății, conștientizarea prejudecăților și cunoașterea aspectelor legale ale discriminării;
- l) exercitarea atribuțiilor ierarhic-superioare din perspectiva exclusivă a evaluării, controlului, îndrumării, sprijinului și consilierii manageriale corecte și obiective.

Art. 10. În relația cu instituțiile și reprezentanți ai comunității locale, vor fi respectate și aplicate următoarele **norme de conduită:**

- a) colaborarea și parteneriatul cu instituțiile publice vor avea în vedere asigurarea cooperării, sprijinului reciproc și binelui public, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- b) colaborarea și parteneriatul cu organizațiile non-guvernamentale ce au ca obiect de activitate sau promovează proiecte de dezvoltare profesională și educație (sanitară/ abilități de viață sănătoasă, juridică, civică, ecologică, antreprenorială, de protecție civilă, activități remediale sau de sprijin a unor categorii aflate în situație de risc) vor avea în vedere organizarea de activități comune, sprijinul reciproc, furnizarea de expertiză și bune practici în scopul unor servicii educaționale de calitate pentru beneficiarii direcți ai educației;
- c) operativitate, responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile abilitate în protejarea drepturilor copilului, atunci când interesul/nevoia de protecție a copilului impun acest lucru;
- d) cooperarea cu agenți economici, prin acorduri, convenții și parteneriate, cu drepturile și obligațiile părților, va urmări interesul general al unității de învățământ prin obținerea unor servicii de informare, orientare și consiliere pentru carieră elevilor, organizarea de stagii de învățare, întâlniri cu persoane din structura de management a unităților economice, modele de succes profesional, prestări de servicii convenite de comun acord;
- e) primirea/ acceptarea donațiilor, sponsorizărilor, ajutoarelor în bani, rechizite, cărți, bunuri materiale de la persoane sau entități de ordin public sau privat se face cu respectarea procedurilor interne și a legislației în vigoare;
- f) în realizarea colaborării și a parteneriatelor cu instituții/reprezentanți ai comunității locale, organizații non-guvernamentale și agenți economici nu se vor angaja activități care să conducă la prozelitism religios sau de altă natură, partizanat politic, la acțiuni care contravin prezentului Cod și/ sau pun în pericol integritatea fizică și morală a elevilor sau permit exploatarea prin muncă a acestora.

Art. 11. În exercitarea activităților profesionale și în conduita personalului CNLR le sunt interzise:

- a) consumul de substanțe psihotrope sau alcool;
- b) organizarea pariurilor și a jocurilor de noroc;
- c) utilizarea rețelei informatice în alte scopuri decât cele prevăzute de activitatea profesională;
- d) folosirea dotărilor și a bazei materiale din spațiile de învățământ în vederea obținerii de beneficii personale;
- e) distrugerea intenționată a dotărilor și a bazei materiale din spațiile de învățământ, cantină, internat școlar, ;
- f) introducerea și distribuirea materialelor pornografice și a substanțelor interzise ;
- g) utilizarea de materiale informative interzise prin lege;

- h) organizarea de activități care pot pune în pericol sănătatea, siguranța și securitatea elevilor sau a altor persoane aflate în incinta unității de învățământ;
- i) manipularea, îndobrocarea și educarea dogmatică în detrimentul deschiderii culturale, spirituale și științifice;
- j) manifestarea atitudinilor și comportamentelor xenofobe, rasiste, antisemite, intolerante, de respingere și marginalizare a unor persoane/ grupuri/ categorii de persoane;
- k) exprimarea orală, în scris și audio-vizuală și alte forme de exprimare, inclusiv media electronică, care incită la ură, discriminare și violență împotriva grupurilor rasiale, etnice, naționale, religioase sau de gen ori împotriva membrilor acestora, pe motiv că aparțin unui asemenea grup,
- l) situațiile de conflict de interese și incompatibilități;
- m) promovarea unor conduite care au ca interese sau ca efect crearea unei intimități jenante, a unui climat de muncă ostil sau conflictual sau care conduc la afectarea performanțelor în muncă ale personalului și elevilor CNLR;

CAPITOLUL III. COMISIA DE ETICĂ

I. Organizarea Comisiei de implementare a Codului de etică și deontologie profesională

Art.12. (1) Se constituie Comisia de implementare a Codului de etică și deontologie profesională (denumită în continuare Comisia de etică), la propunerea Consiliului profesoral, validată de Consiliul de administrație și aprobată de Director.

(2) Membrii Comisiei de etică se aleg pentru o perioadă de doi ani școlari cu posibilitatea înnoirii mandatului o singură dată.

(3) Comisia de etică se întrunește trimestrial sau ori de câte ori se consideră necesar.

(4) Activitatea Comisiei de etică se consemnează în procese verbale și în rapoarte anuale.

(5) În funcție de specificul problemelor de rezolvat, Comisia de etică poate beneficia de sprijin și consultanță din partea unor specialiști cu pregătire juridică.

(6) Comisia de etică funcționează în condițiile prezentului Regulament.

Art. 13. Componența Comisiei de etică:

(1) Comisia de etică este formată din 5-7 membri cu prestigiu profesional și autoritate morală, reprezentând personalul didactic, personalul didactic auxiliar și administrativ.

(2) Comisia de etică își alege un președinte și un secretar.

(3) Nu pot fi membri ai Comisiei de etică persoanele care ocupă funcții de conducere în cadrul CNLR.

Art. 14. Atribuțiile Comisiei de etică

(1) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie profesională care este supus dezbaterii Consiliului profesoral, Comisiei paritare, Comitetului de părinți/ asociațiilor reprezentative ale părinților, trimis spre avizare Consiliului de Administrație și Directorului spre aprobare.

(2) se documentează, își însușesc și respectă prevederile Codului etic.

(3) aplică Codul de etică și deontologie profesională al CNLR astfel:

- a) *se autosesizează* cu privire la existența unor fapte care contravin Codului etic al CNLR;
- b) *primește* sesizări și reclamații privind situațiile ce intră sub incidența Codului etic și *evaluatează* validitatea acestora.
- c) *organizează* investigații, interviuri, audieri în scopul culegerii de date privitoare la cazurile care fac subiectul sesizării/ reclamației/ autosesizării;
- d) după efectuarea investigațiilor, interviurilor, audierilor și pe baza rezultatelor acestora, *realizează analiza* cazului, ia decizii și întocmește un raport de caz;
- e) *comunică* raportul de caz părților implicate și propune eventuale recomandări Consiliului de Administrație;
- f) *păstrează* confidențială identitatea autorului sesizării;

(4) Comisia de etică *întocmește* un raport anual cu privire la situația din cadrul CNRL din perspectiva respectării principiilor și prevederilor Codului de etică. Raportul se înaintează Consiliului de Administrație și se prezintă în Consiliul profesoral și în ședințe ale organizației sindicale.

II. Desfășurarea activității Comisiei de etică

Art. 15. Mecanismul de decizie

(1) Comisia de etică se întrunește în ședințe de lucru în termen de 15 zile calendaristice de la înregistrarea unei sesizări/ reclamații sau autosesizarea asupra unor fapte ce necesită analiză și adoptarea unor decizii.

(2) Convocarea Comisiei de etică se realizează de către secretarul comisiei, la propunerea președintelui comisiei, cu 3 zile calendaristice înainte de data întrunirii (dacă urgența situației nu impune un termen imediat), precizându-se ordinea de zi, data, ora și locul întâlnirii. În cadrul fiecărei ședințe se încheie un proces-verbal, semnat de membrii prezenți la ședință.

(3) Deciziile Comisiei de etică se iau cu votul majorității membrilor prezenți, dacă numărul lor reprezintă cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor. Membrii Comisiei de etică au drept de vot deliberativ egal.

(3) Comisia de etică realizează evaluarea sesizărilor/ reclamațiilor, efectuarea anchetelor, investigațiilor, interviurilor și audierilor

Art. 16. Primirea sesizărilor/ reclamațiilor

(1) Orice persoană, participantă/implicată în mod direct sau indirect în activitățile CNLR, care consideră, în mod întemeiat, prin raportare la prevederile prezentului Cod, că este victima sau martorul unui comportament lipsit de etică profesională din partea unei/unor persoane din cadrul unității, are dreptul de a sesiza Comisia de etică.

(2) Sesizarea/ reclamația se depune, sub sancțiunea de decădere, în termen de cel mult șase luni de la evenimentele care constituie subiectul acesteia, de către persoana/ persoanele direct implicate, în plic închis, prin prezentarea acesteia/ acestora la secretarul Comisiei de etică.

(3) Secretarul comisiei de etică înregistrează documentul și eliberează petentului un număr de înregistrare din Registrul special de înregistrări constituit în acest scop.

(4) Sesizarea/ reclamația se formulează în scris, sub semnătură, și va conține date relevante privind identitatea persoanei care sesizează/ reclamă, identitatea părții acuzate, acțiunile imputate, locul și data evenimentului, identitatea eventualilor martori, orice alte informații considerate relevante, inclusiv acte justificative în acest sens.

(5) Plicul închis se deschide de către președintele Comisiei de etică, în prezența membrilor comisiei reuniți în ședință de lucru.

(6) Decizia cu privire la validitatea sesizării/ reclamației, respectiv la demararea analizei cazului, dar și motivația acestei decizii, se comunică persoanei care a sesizat/ reclamat în termen de maximum 30 de zile de la înregistrare.

(7) Sesizările/ reclamațiile/ petițiile anonime sau cele în care nu sunt trecute datele de identificare ale petiționarului nu se iau în considerare și se clasează.

Art. 17. Investigarea cazului

(1) Comisia de etică evaluează sesizarea/ reclamația și decide în legătură cu demararea investigării cazului.

(2) Pe parcursul investigării cazului, partea reclamată va fi notificată în scris despre primirea sesizării/ reclamației, în scopul de a formula o poziție scrisă cu privire la faptele imputate. În notificarea adresată părții reclamate, comisia va preciza conținutul sesizării/ reclamației, natura informațiilor solicitate și va invita persoana reclamată să-și exprime în scris poziția față de cazul respectiv.

(3) Comisia decide cu privire la metodele de investigare care vor fi utilizate în fiecare caz: interviuri, audieri, confruntarea părților, cercetare la fața locului, consultare de specialiști etc.

(4) În cazul în care partea reclamantă sau reclamată solicită recuzarea unui membru al comisiei ori a unui membru al echipei de anchetă a cazului, din cauza unui potențial conflict de interese, comisia va decide prin vot cu majoritate simplă, cu privire la capacitatea acestuia de a ancheta/ judeca cazul. Membrul recuzat nu participă la anchetarea și la votarea raportului de caz. Retragerea poate avea loc și în cazul autopropunerii motivate.

(5) Comisia întocmește un raport de caz, pe baza datelor colectate în urma efectuării investigației, în maximum 90 de zile de la data deciziei de începere a investigării cazului.

(6) Raportul de caz va conține o constatare cu privire la natura și veridicitatea faptelor imputate și a altor fapte relevante, constatare motivată pe baza probelor obținute în urma investigației. În raportul de caz, comisia va formula o concluzie referitoare la măsura în care faptele semnalate constituie sau nu o încălcare a Codului de etică și, eventual, o recomandare.

(7) În cazul în care Comisia consideră că natura problemei permite sau necesită concilierea între părți, pe cale amiabilă, această soluție va fi propusă părților.

(8) În termen de cinci zile de la adoptarea unei decizii, comisia va informa în scris părțile implicate.

Art.18. Reclamantul și/sau reclamatul pot contesta deciziile comisiei în termen de 5 zile lucrătoare de la comunicarea acestora către părți, contestația fiind depusă la sediul comisiei. În termen de 15 zile calendaristice, comisia va evalua și soluționa contestațiile. În urma analizei contestației, decizia comisiei este definitivă. Următorul organism de contestație este Comisia județeană de etică.

Art. 19. Procedurile privind funcționarea comisiei județene de etică, precum și cele privind anchetarea și soluționarea încălcării prevederilor Codului sunt conforme cu prevederile stabilite prin ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5550/ 2011.

Art. 20. Reclamantul are dreptul:

- a) de a beneficia de confidențialitate;
- b) de a primi un număr de înregistrare pentru sesizarea/ reclamația depusă;
- c) de a se prezenta în fața Comisiei de etică însoțit de un avocat, coleg, martor etc.
- d) de a depune poziții în scris și a avea întrevederi cu membrii Comisiei de etică cu privire la cazul în speță;
- e) de a primi o copie după raportul de caz;
- f) de a face contestație la decizia Comisiei de implementare a Codului de etică profesională.
- g). de a se adresa organismelor superioare.

Art. 21. Reclamatul are dreptul:

- a) de a se prezenta în fața Comisiei de etică însoțit de un avocat, coleg, martor etc.
- b) de a depune poziții în scris și a avea întrevederi cu membrii comisiei cu privire la cazul în speță;
- c) de a primi o copie după raportul de caz;
- d) de a face contestație la decizia Comisiei de implementare a Codului de etică profesională.
- e). de a se adresa organismelor superioare.

Art. 22. Accesul terților la dosarul de caz este interzis, cu excepția reprezentanților legali ai părților și, atunci când faptele fac subiectul unei investigații oficiale, a organelor de stat autorizate.

Art. 23. Activitățile Comisiei de etică nu se substituie comisiilor de cercetare disciplinară, constituite la diferite niveluri, conform prevederilor Statutului personalului didactic din Legea Educației Naționale 1/2011 și nici activităților instituțiilor abilitate cu realizarea cercetării penale.

Art. 24. Toate documentele întocmite ca urmare a funcționării Comisiei de etică vor fi colectate și arhivate conform normelor legale, prin grija secretarului comisiei.

CAPITOLUL IV. DREPTURI ȘI RĂSPUNDERI ÎN RELAȚIE CU CODUL

Art. 25. (1) În baza prezentului Cod și a prevederilor legislative în vigoare, personalul CNLR:

- beneficiază de toate drepturile legale stipulate în Codul Muncii, Legea Educației Naționale, Statutul Personalului Didactic și în Contractul colectiv de muncă;
- se bucură de deplina libertate de expresie în activitatea desfășurată, în temeiul exercitării și respectării autonomiei personale și a deontologiei profesionale;
- are dreptul la aprecierea și ierarhizarea calitativă în funcție de rezultatele obținute, la încurajarea, promovarea și protejarea performanțelor în activitatea specifică precum și la recunoașterea meritelor ce contribuie la creșterea prestigiului instituțional;
- se poate asocia în sindicate, în scopul apărării drepturilor prevăzute de lege; are dreptul să înființeze societăți științifice, culturale și asociații sportive, naționale și internaționale sau să facă parte din acestea, în măsura în care acest lucru nu aduce atingere prestigiului și imaginii unității de învățământ;
- este protejat față de cenzură, manipulări și persecuții în condițiile respectării standardelor de calitate și a responsabilității profesionale;
- își poate exercita convingerile politice și/ sau apartenența la anumite confesiuni ca persoană particulară și ca problemă privată, dacă acestea se manifestă în afara spațiului instituțional și al activităților profesionale specifice și nu angajează unitatea de învățământ.

Art. 26. (1) Întregul personal al CNLR are responsabilități privind prevenirea, combaterea și eliminarea încălcărilor normelor de conduită etică și ale prevederilor prezentului Cod.

(2) Se consideră abatere de la Codul de etică și se sancționează următoarele:

- a) fraudă sub orice formă în activitatea de predare, învățare, evaluare și în celelalte activități din CNLR;
- b) corupția sau favorizarea acesteia (de la acte de mituire, până la trafic de influență, cu recurgere la bani, servicii, cadouri);
- c) distrugerea, alterarea sau falsificarea documentelor și a bazelor de date ale unității de învățământ, ca și utilizarea lor în scopuri ilicite;
- d) furnizarea de informații false;
- e) obstrucționarea activității de instruire și educație, administrativă sau a oricărei alte funcții din cadrul CNLR;
- f) orice formă de agresare fizică sau morală;
- g) favoritismul sub orice formă;
- h) obținerea, pretinderea sau nerefuzarea unor avantaje necuvenite;
- i) exercitarea atribuțiilor profesionale sub influența alcoolului și/ sau a unor substanțe interzise;
- j) încălcarea intenționată a disciplinei muncii, a Regulamentului intern și a Regulamentului de organizare și funcționare al CNLR;
- k) folosirea unui limbaj contrar normelor civilizate;
- l) intrarea neautorizată în spațiile în care accesul este reglementat prin măsuri speciale;
- m) practicarea unor atitudini și comportamente indecente, insultătoare sau obscene;
- n) utilizarea neautorizată și provocarea de prejudicii, cu vinovăție, a patrimoniului CNLR;
- o) denigrarea publică a personalului sau instituției;
- p) folosirea abuzivă a calității de membru al colectivului CNLR;
- q) discriminarea și hărțuirea sub orice formă;
- r) orice alte manifestări ce contravin normelor de bun simț și legislație în vigoare.

(3) Sancțiunile sunt cele prevăzute de Statutul personalului didactic și de Legea 53/ 2003 - Codul muncii cu completările și modificările ulterioare, de alte acte normative aplicabile.

Art. 27. Prezentul Cod face distincția între încălcarea neintenționată și cea intenționată a prevederilor sale.

(1) În cazul încălcării neintenționate a prevederilor codului, fapt dovedit în urma anchetei și audierilor comisiei de etică, persoana în cauză va fi consiliată cu privire la înțelegerea situației de încălcare a principiilor codului de etică și, respectiv, va fi sprijinită pentru concilierea amiabilă cu partea reclamantă.

(2) În cazul încălcării intenționate a prevederilor codului, fapt dovedit în urma anchetei și a audierilor comisiei de etică, aceasta din urmă poate iniția măsuri, în funcție de gradul de încălcare a prevederilor Codului, de repetarea comportamentului respectiv, precum și în funcție de punctul de vedere al Consiliului profesoral sau a altor organisme precum Organizația/ grupa sindicală, Consiliul/ Asociațiile Reprezentative al Părinților, Consiliul Școlar al Elevilor, autorități competente:

a) concilierea amiabilă cu partea reclamantă;

b) atenționarea colegială și informarea Consiliului de Administrație al CNLR, pentru luarea în considerare a neconformării persoanei respective cu prevederile codului;

c) propunerea de includere a persoanei respective într-un program de remediere comportamentală, prin consilierea și monitorizarea sa pe o perioadă decisă de către Consiliul de Administrație. Conținutul programului de remediere comportamentală va fi stabilit de către o comisie compusă dintr-un reprezentant al personalului didactic-membru al Consiliului de Administrație, un reprezentant al părinților și psihologul/consilierul școlar. Acest program va fi aprobat de către Consiliul de Administrație;

d) în funcție de gradul de încălcare a normelor Codului, comisia de etică poate propune comisiei de cercetare disciplinară de la nivelul unității de învățământ/ inspectoratului școlar județean/ MEN, analiza cazului în vederea sancționării disciplinare, în conformitate cu prevederile Statutului personalului didactic din cadrul Legii Educației Naționale 1/2011.

(3) Conform Art. 10, e) din cadrul *ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5550/ 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar*, atunci când apar cazuri care sunt de domeniul legii penale, comisia de etică notifică instituțiile statului abilitate cu realizarea cercetării penale.

CAPITOLUL V. DISPOZIȚII FINALE

Art. 28. Prevederile Codului de etică și deontologie profesională al CNLR nu se substituie legilor și regulamentelor în vigoare din domeniul educației sau de interes general și nici nu poate contraveni acestora.

Art. 29. (1) Eventualele modificări ale Codului se realizează de către un grup de lucru constituit în acest scop prin decizie a Directorului CNLR și sunt aprobate cu 2/3 din voturile membrilor Consiliului de Administrație.

(2) Membrii grupului de lucru pot beneficia de consiliere și consultanță din partea unor specialiști cu pregătire juridică.

(3) Modificările admise ale Codului intră în vigoare începând cu anul școlar următor aprobării lor dacă natura și urgența acestora nu necesită aplicarea lor imediată.

Art. 30. Codul de etică și deontologie profesională al CNLR se aprobă prin hotărâre a Consiliului de Administrație al unității de învățământ.

Prezentul Cod a fost aprobat în ședința Consiliului de Administrație al CNLR din 23.05.2018.

ANEXA: Definiții

Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Abuz	Faptă a persoanei manifestată prin dominare, insulte verbale, insinuări, critică și învinovățire constantă, așteptări exagerate, șantaj emoțional, manipulare, distrugerea reputației, agresivitate psihică și emoțională, manifestări cu violență
2.	Competență	Sumă a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor care contribuie la capacitatea unei persoane de a-și îndeplini eficient (la standardele agreeate anterior) sarcinile și responsabilitățile postului; capacitatea de a fi performant; capacitatea de a lua decizii, în limite definite, pentru realizarea activităților specifice postului
3.	Conflict de interese	Situație, concretă sau aparentă, în care un membru al personalului didactic, didactic auxiliar sau al personalului administrativ ori o societate, la care acesta este asociat sau acționar, are interese personale ori patrimoniale contrare sau neloiale, exercitate astfel încât să influențeze negativ realizarea obiectivă a atribuțiilor funcției ocupate sau să afecteze votul în cadrul organismelor de conducere
4.	Corupție	Abatere de la moralitate, de la cinste și de la datorie, care aduce atingere interesului unei persoane sau interesului public, în favoarea interesului unei alte entități bine determinate, de regulă privată. Comportament care deviază de la prescripțiile formale ale unui rol public din cauza unor câștiguri pecuniare sau de status private (familiale, ale unor apropiați ai familiei, ale unui grup privat). Include comportamente precum mituirea, folosirea unor recompense pentru a preveni judecarea unei persoane, nepotism (favorizare pe baza unor relații anterioare, mai degrabă decât pe baza competenței), folosirea incorectă, ilegală a resurselor publice pentru scopuri private
5.	Cultură organizațională	Sistem de valori, crite, obiceiuri, tradiții, concepte partajat/ împărțit de membrii unei colectivități care influențează și/ sau determină comportamentul și caracterul activității
6.	Deontologie	Doctrina privitoare la normele de conduită și la obligațiile etice ale unei profesii (conform DEX, ediția 1998)
7.	Discriminare	Acțiune care presupune un tratament diferit, nedrept față de persoane din cauza apartenenței lor la un anumit grup social; implică o anumită formă de excludere sau de respingere
8.	Docimologie	Știință a examinării și notării elevilor
9.	Egalitate de gen	Drept prin care oricine este liber să își dezvolte propriile aptitudini și să își exprime opțiunile, fără a fi influențate de particularitățile sexului căruia îi aparține. Comportamentele, aspirațiile și nevoile diferite ale femeilor și bărbaților, trebuie să beneficieze de apreciere și promovare egală
10.	Egalitate de șanse	Conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să își dezvolte capacitățile personale și să aleagă, fără limitări impuse de roluri stricte. Are la baza asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală
11.	Etica	Ansamblu de norme și reguli în raport cu care un grup își reglează comportamentul pentru a deosebi ce este legitim și acceptabil în realizarea scopurilor
12.	Fraudă	Orice acțiune sau omisiune intenționată în legătură cu: utilizarea sau prezentarea de declarații ori documente false, incorecte sau incomplete,

Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
		necomunicarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice și deturnarea unor fonduri de la scopurile pentru care au fost acordate inițial
13.	Hărțuire	Fapta celui care, în mod repetat, urmărește sau abuzează o persoană, fără drept sau fără un interes legitim, cauzându-i astfel o stare de temere. Infracțiune contra libertății persoanei manifestată prin comportamente nepotrivite în diverse forme: stradală, la locul de muncă, sexuală, psihologică (mobbing), fizică
14.	Incompatibilitate	Starea de nepotrivire între două funcții, profesii sau sarcini, care face ca o persoană să nu le poată exercita ori ocupa în același timp. Situația în care se află o persoană juridică sau fizică care are un interes personal și/sau de grup ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea judecăților și acțiunilor sale în luarea deciziilor, întocmirea actelor și îndeplinirea atribuțiilor în evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activităților didactice, administrative, precum și în obținerea și încheierea de contracte (comerciale, de cercetare etc). Situațiile de incompatibilitate în ocuparea unui post, a unei funcții, în exercitarea atribuțiilor profesionale sunt prevăzute de Statutul personalului didactic, Metodologia organizării examenelor naționale, Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct, alte reglementări legale
15.	Integritate	Caracter integru; sentiment al demnității, dreptății și conștiințozității, care servește drept călăuză în conduita omului; onestitate, cinste, probitate
16.	Interesul personal	Interesul personal reprezintă orice avantaj, material sau de altă natură, urmărit sau obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru soțul/soția, rude ori afini până la gradul al treilea, de către o persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, o funcție de conducere, gestionare, control, prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor și informațiilor la care are acces, în temeiul exercitării acesteia
17.	Interesul public	Acel interes care implică garantarea și respectarea de către instituțiile și autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor
18.	Liberul arbitru	Concepție filosofică clasică potrivit căreia omul are libertatea și capacitatea de a acționa după voința sa
19.	Moralitate	Comportare, conduită, moravuri în conformitate cu principiile morale; cinste, bună purtare
20.	Norme etice	Reguli de conduită personală, profesională și civică
21.	Plagiat	Însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei alte persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație proprie
22.	Responsabilitate	Obligația de a îndeplini corect și calitativ sarcinile, în limitele ariei de competență
23.	Standarde profesionale	Ansamblu de cerințe și de competențe bazate pe criterii și repere de cantitate și calitate a muncii prestate. Au la bază indicatori, descriptori.
24.	Transparență	Asigurarea unui acces mai larg la informațiile și documentele aflate în posesia instituțiilor publice, participarea cetățenilor la procesul decizional și asigurarea legitimității, eficacității și responsabilității administrației față de cetățean. Este prevăzută în Constituția României, în Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare
25.	Valori etice	Însușire a unor lucruri, fapte, idei, fenomene de a corespunde nevoilor

Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
		sociale și idealurilor generate de acestea. Fac parte din cultura entității publice și constituie un cod nescris, pe baza căruia sunt evaluate comportamentele individuale/ de grup